

Källna kyrka

56.1966, 13.0297

Källna kyrka uppfördes i början av 1870-talet och är ritad av arkitekt Ludvig Hedin, som hade börjat sin yrkesbana med att rita fängelser för Fångvårdsstyrelsen, innan han hamnade på Överintendentsämbetet och där kom att rita mer än 100 kyrkor över hela landet. Efter detta kom han att verka som stadsarkitekt i Stockholm.

Källna nuvarande kyrka ersatte då en medeltida kyrka belägen cirka en och en halv kilometer från den nya kyrkplatsen.

1870 revs kyrkan till grunden, och inventarierna auktionerades ut, men några av de gamla inventarierna föres över till den nya kyrkan.

Den gamla kyrkogården övergavs och blev ödekyrkogård, och sålde 2009 till en privat markägare.

Omkring 100 meter söder om kyrkogårdsmuren låg den överbyggda "Källna källa", som enligt traditionen använts som offerkälla under förkristen tid.

Vid uppförandet frångick man dock de ritningar som arkitekt Hedin på Överintendentsämbetet tagit fram. Bland annat vad gäller längd och bredd och anammades istället det första förslag till kyrka som upprättat av en lokal byggmästare. Även om förändringarna måste anses ha varit till det sämre arkitektoniskt fick man plats för flera besökare, samtidigt som man sparade pengar på det komplicerade taket.

Kyrkan fick tidigt, liksom många andra samtida tegelbyggnader, tekniska problem. Vatten trängde ofta in i murverken eller kring de smäckra gjutjärnsfönstren, och domkyrkoarkitekten Theodor Wählin tog fram förslag till renoveringar, som dock till en del kom till utförande först 1939 när kyrkan renoverades under ledning av arkitekt Oscar Persson. Då tillkom bland annat orgelläktaren i kyrkans västra del, liksom sakristian och pannrummet. Väggar och tak i långhuset kalkavfärgades i vit kulör medan absidens väggar och valv målades i blå kulör. Flera renoveringar har skett sedan dess.

1939 sänktes predikstolen och försågs med fem målningar av konstnär Per Siegård, föreställande Jesus och evangelisterna.

Den tidigare altartavlan som är målad 1959 av Erik Lindholm och har motivet "Jesus välsignar brödet och fiskarna", hänger nu på södra långhusväggen. Den Skellefteåfödde konstnären smyckade bland annat förutom Riksdagshuset även Väskinde, Stenkyrka och Skönsmons kyrkor. Altarkrucifixet, ett förgyllt klöverkors från 1873 har nu åter fått sin plats på altaret.

Dopfunten av sandsten är från mitten av 1200-talet, men det tillhörande dopfatet av mässing är från 1600-talet.

Till höger framme vid koret finns ett träskåp från 1736.

Orgeln, byggd 1961 av Fredriksborgs orgelbyggeri, har två manualer och 11 stämmor. Orgelhuset var ursprungligen vitmålat men är sedan 1969 färgat i blått, rött, grått och guld.

I vapenhuset förvaras en äldre kyrkklocka från 1480 med minuskeltext. Klockan hade i slutet av 1930-talet sålts till Helsingborgs museum, men är sedan slutet av 1970-talet deponerat därifrån till kyrkan.

I tornet hänger två klockor. Den äldsta är storklockan från 1637 som är gjuten av Jens Jensen i Halmstad.

Den yngsta, lillklockan är gjuten 1938 av M & E Ohlssons klockgjuteri i Ystad.

Källor:

Pdf: "Källna kyrka. Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning." Lunds stift 2016. jais arkitekter Karl Johan Kember.

Webb: Klippans pastorat.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.